

EL REGADIU A LA C. VALENCIANA

ÍNDEX

1. Introducció.
2. Evolució de la superfície de regadiu a la Comunitat Valenciana.
3. Superfície regada per tipus de reg.
4. Regadiu intensiu a la Comunitat Valenciana.
5. Estimació de la contribució econòmica del regadiu.
6. Volum d'aigua de reg utilitzat en les explotacions agràries.
7. Estimació de consum d'aigua de reg per hectàrea regada.

Resum:

En 2022 la superfície de cultiu de regadiu va ascendir a 307.269 hectàrees, superant per seté any consecutiu a la superfície de secà (282.921 hectàrees). La superfície de regadiu respecte al total de les terres de cultiu ha passat del 38,1% en 1985 al 52,1% en 2022.

La superfície regada pel sistema de reg localitzat suposa el 72,9% del total de la superfície regada, segons l'ESYRCE.

En 2020, el regadiu intensiu representava el 81,0% de la superfície total de regadiu. De 2000 a 2020 el regadiu intensiu ha disminuït un 14,35% mentre que el regadiu extensiu s'ha incrementat un 38,52%

S'estima que la contribució del regadiu dins del Sistema Agroalimentari a l'economia valenciana suposa el 7,88% del VAB i el 9,63% de l'ocupació.

Una hectàrea de regadiu genera un valor estimat de 8.330,59 euros que representa 8,5 vegades el valor que genera una hectàrea de cultiu de secà, 981,37 euros. Al mateix temps una hectàrea de regadiu intensiu s'estima que produeix, de Mitjana, un valor de 9.816,67 euros, la qual cosa suposa 1,2 vegades més que les de regadiu total.

La major part de l'aigua disponible per a reg procedeix d'aigües superficials (59,5% l'any 2018 segons l'INE).

El consum estimat d'aigua per a reg de la mitjana dels últims tres anys en els quals es disposen de dades (2016-2018) ascendeix a 4.420 m³/hectàrea, un 9,1% inferior a l'estimat en el trienni 2006-2008 (4.864 m³/hectàrea).

1. INTRODUCCIÓ

L'agricultura de la Comunitat Valenciana es caracteritza per la seua alta especialització en cultius de regadiu tant a nivell productiu com a nivell d'exportació.

L'objecte d'aquest informe és analitzar l'evolució de la superfície de regadiu de la Comunitat Valenciana, del tipus de reg, del regadiu intensiu i del volum d'aigua de reg utilitzat per les explotacions agràries. Així mateix, es realitza l'estimació de la contribució econòmica del regadiu en la Comunitat Valenciana.

Les principals fonts utilitzades en aquest informe són l'Informe del Sector Agrari de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, l'Enquesta de Superfícies i Rendiments de Cultiu (ESYRCE) elaborada pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) en col·laboració amb la Conselleria i l'Enquesta sobre l'ús de l'aigua en el sector agrari realitzada per l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

2. EVOLUCIÓ DE LA SUPERFÍCIE DE REGADIU DE LA COMUNITAT VALENCIANA

En el quadre 1 i el gràfic 1 es mostra l'evolució de la superfície de terres de cultiu, tant de secà com de regadiu dels últims 37 anys (1985-2022) publicada anualment en l'Informe del Sector Agrari Valencià (ISAV) i en l'Anuari d'Estadística del MAPA, així com les variacions per períodes.

Les terres de cultius inclouen tant als cultius llenyosos i herbacis com els guarets i altres terres no ocupades durant l'any per qualsevol motiu, hagen sigut o no aprofitades com a pastures per al bestiar.

En els últims 37 anys la reducció de terres de cultiu (-36,77%) es deu fonamentalment a la disminució de la superfície de secà (-51,05%) ja que el descens en regadiu ha sigut molt menor (-13,54%).

En 2022 la superfície de regadiu va ascendir a 307 269 hectàrees, superant per seté any consecutiu la superfície de secà (282 921 hectàrees).

El percentatge de la superfície de regadiu respecte del total de les terres de cultiu ha passat del 38,08% en 1985 al 52,06% en 2022.

Des de 2015 a 2022 les terres de cultiu de secà han disminuït el 14,69% i les de regadiu el 6,53%.

En el quadre 2 es comparen dues fonts per a la determinació de les superfícies de cultiu tant de secà com de regadiu: ISAV i ESYRCE.

Les dades publicades en el ISAV són els oficials consolidats que posteriorment es publiquen en l'Anuari d'Estadística del MAPA.

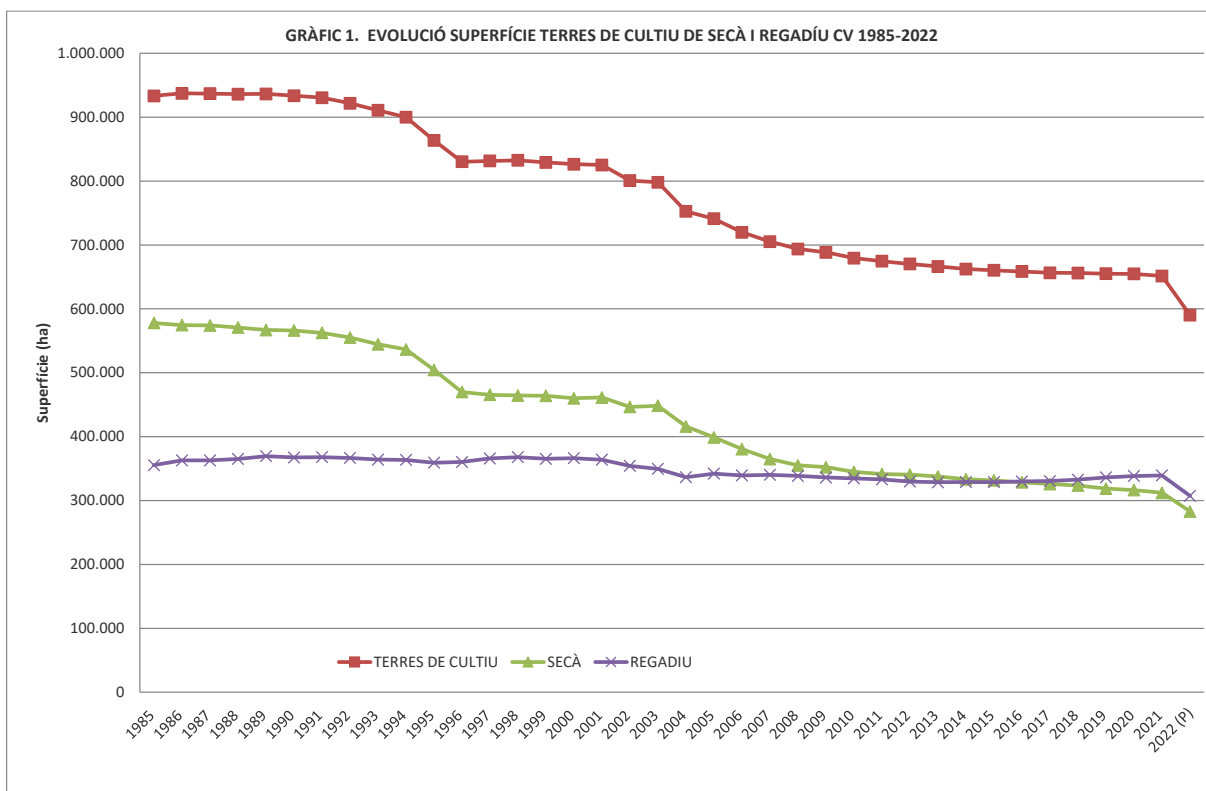
L'ESYRCE no és una estadística oficial, les dades d'aquesta operació estadística únicament reflecteixen les diferents visites realitzades cada any mitjançant observació directa, per tècnics especialistes, de les parcel·les que conformen la mostra a investigar. No obstant això, es considera d'interés l'anàlisi de les dades que proporciona aquesta estadística.

QUADRE 1. EVOLUCIÓ SUPERFÍCIE TERRES DE CULTIU DE SECÀ I REGADIU C. VALENCIANA 1985-2022

ANY	TERRES DE CULTIU	SECÀ	REGADIU	REGADIU/TERRES DE CULTIU
	Hectàrees			%
1985	933.342	577.943	355.399	38,08
1986	937.301	574.575	362.762	38,70
1987	936.897	574.131	362.766	38,72
1988	936.092	570.894	365.198	39,01
1989	936.339	566.874	369.465	39,46
1990	933.568	566.142	367.426	39,36
1991	930.416	562.473	367.943	39,55
1992	921.845	555.122	366.723	39,78
1993	910.679	544.624	364.055	39,98
1994	900.005	536.469	363.536	40,39
1995	863.670	504.509	359.161	41,59
1996	830.263	469.873	360.390	43,41
1997	831.510	465.563	365.947	44,01
1998	832.448	464.474	367.974	44,20
1999	829.148	463.867	365.281	44,05
2000	826.428	460.032	366.396	44,33
2001	825.198	461.365	363.833	44,09
2002	800.738	446.538	354.200	44,23
2003	798.105	448.453	349.652	43,81
2004	752.529	415.989	336.540	44,72
2005	741.037	398.881	342.156	46,17
2006	719.825	380.496	339.329	47,14
2007	705.220	364.978	340.242	48,25
2008	693.638	355.109	338.529	48,80
2009	688.382	352.255	336.127	48,83
2010	679.376	344.711	334.665	49,26
2011	674.563	341.455	333.108	49,38
2012	670.210	340.421	329.789	49,21
2013	666.314	337.628	328.686	49,33
2014	662.293	333.325	328.968	49,67
2015	660.385	331.644	328.741	49,78
2016	658.443	328.506	329.937	50,11
2017	656.435	325.882	330.553	50,36
2018	656.096	323.462	332.634	50,70
2019	654.952	318.719	336.233	51,34
2020	654.769	316.421	338.348	51,67
2021	651.474	312.099	339.375	52,09
2022 (P)	590.190	282.921	307.269	52,06
Període	% Variació			
1990-1985	0,02	-2,04	3,38	
1995-1990	-7,49	-10,89	-2,25	
2000-1995	-4,31	-8,82	2,01	
2005-2000	-10,33	-13,29	-6,62	
2010-2005	-8,32	-13,58	-2,19	
2015-2010	-2,80	-3,79	-1,77	
2022-2015	-10,63	-14,69	-6,53	

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe del Sector Agrari Valencià.

P: Dades provisionals.

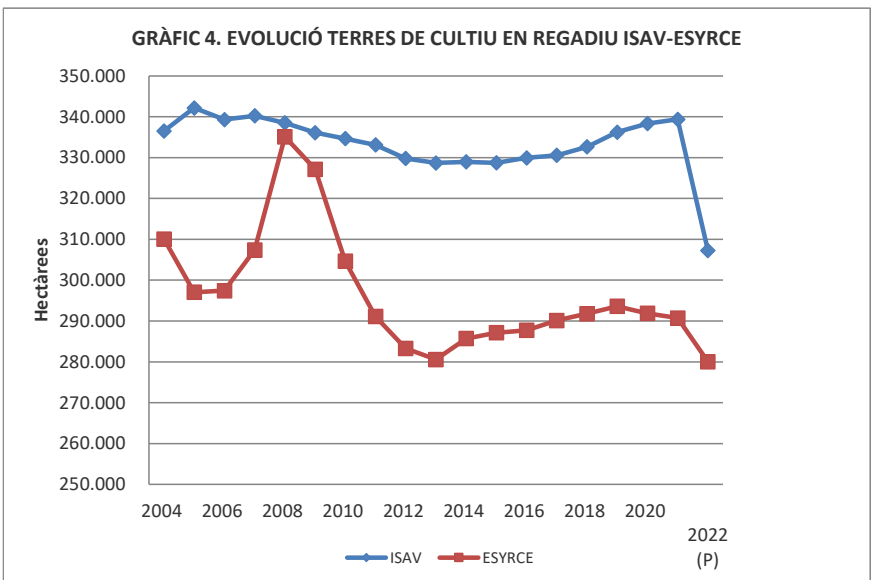
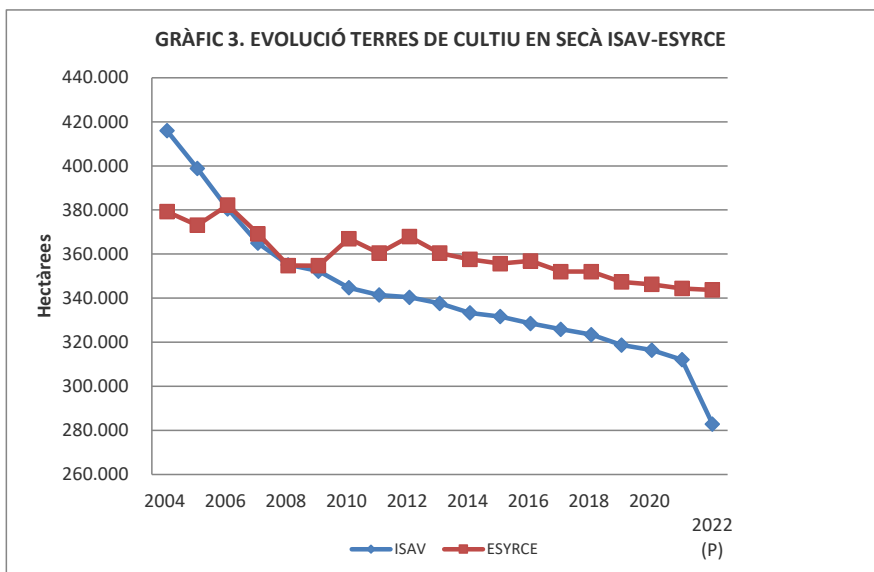
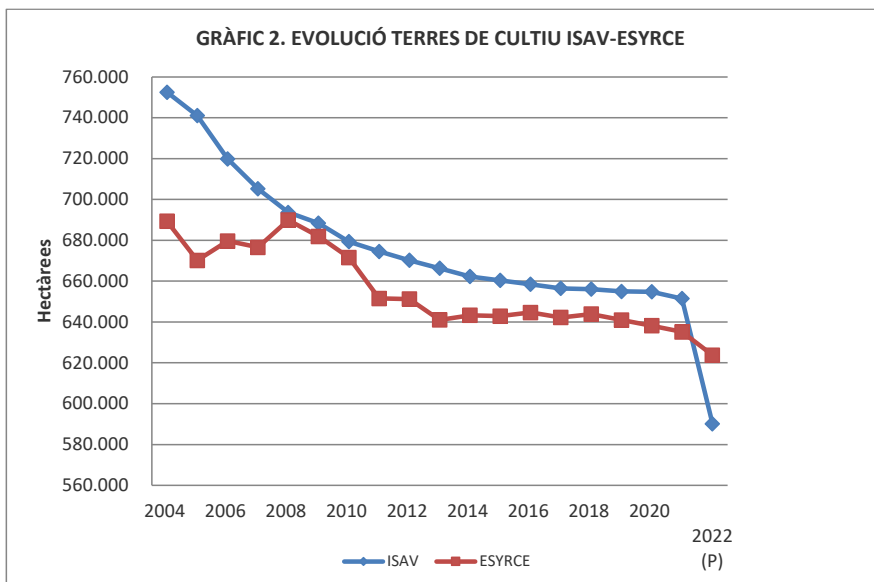

QUADRE 2. COMPARATIVA TERRES DE CULTIU DE SECÀ I REGADIU ISAV-ESYRCE 2004-2022 (ha)

ANY	TERRES DE CULTIU		SECÀ		REGADIU	
	ISAV	ESYRCE	ISAV	ESYRCE	ISAV	ESYRCE
2004	752.529	689.291	415.989	379.245	336.540	310.046
2005	741.037	670.162	398.881	373.111	342.156	297.051
2006	719.825	679.674	380.496	382.235	339.329	297.440
2007	705.220	676.592	364.978	369.192	340.242	307.400
2008	693.638	689.912	355.109	354.795	338.529	335.117
2009	688.382	681.904	352.255	354.738	336.127	327.166
2010	679.376	671.602	344.711	366.978	334.665	304.624
2011	674.563	651.548	341.455	360.446	333.108	291.103
2012	670.210	651.204	340.421	367.919	329.789	283.286
2013	666.314	641.030	337.628	360.438	328.686	280.592
2014	662.293	643.293	333.325	357.592	328.968	285.701
2015	660.385	642.843	331.644	355.698	328.741	287.145
2016	658.443	644.617	328.506	356.887	329.937	287.731
2017	656.435	642.197	325.882	352.071	330.553	290.127
2018	656.096	643.855	323.462	352.058	332.634	291.798
2019	654.952	640.982	318.719	347.378	336.233	293.604
2020	654.769	638.174	316.421	346.302	338.348	291.872
2021	651.474	635.126	312.099	344.416	339.375	290.711
2022 (P)	590.190	623.788	282.921	343.751	307.269	280.037

Font: Elaboració pròpia a partir del ISAV i de la EYRCE.

P: Dades provisionals.

L'ESYRCE considera la superfície regada l'any en qüestió i no sols la superfície en regadiu. Així, la primera fa referència a l'àrea de cultiu que al llarg de la seua sembra i desenvolupament ha sigut efectivament regada, almenys una vegada durant la campanya agrícola de referència i, per tant no inclou els cultius que aqueix any s'han abandonat, ni aquells als quals els ha faltat aigua per qualsevol causa, tenint els hivernacles un tractament diferenciat, d'acord amb la metodologia ESYRCE. Conformement amb aquesta, una parcel·la per estar dotada d'aquesta infraestructura de reg pot no considerar-se de regadiu si no ha sigut regada efectivament durant el desenvolupament del cultiu o la seua preparació. Per això, la consideració del sistema de cultiu com de regadiu o de secà en l'ESYRCE dependrà de l'aportació o no d'aigua de reg a la parcel·la; cal esmentar com a exemple l'aparició de cítrics en secà que es publiquen en l'ESYRCE del MAPAMA. Això justifica les diferències que s'observen en el quadre 2 i en els gràfics 2, 3 i 4.

3. SUPERFÍCIE REGADA PER TIPUS DE REG

D'acord amb la ESYRCE, a la Comunitat Valenciana la implantació del sistema de reg localitzat va aconseguir una superfície de 204.245 hectàrees regades en 2022, la qual cosa representa el 72,94% de la superfície total regada. Per part seua, el reg per gravetat amb 74.812 hectàrees regades en 2022 representa el 26,71% de la superfície total regada. Els regs per aspersió i automotriu són poc significatius.

En el quadre 3 es mostra l'evolució de la superfície regada per tipus de reg segons l'ESYRCE de 2006 a 2022.

QUADRE 3. EVOLUCIÓ DE LA SUPERFÍCIE REGADA PER TIPUS DE REG

ANY	GRAVETAT	LOCALITZAT	PRESSIÓ	ALTRES SISTEMES I SENSE INFORMACIÓ	TOTAL	REG LOCALITZAT/ TOTAL
Hectàrees						%
2006	128.325	162.781	2.937	3.396	297.440	54,73
2007	121.258	175.184	2.634	8.054	307.400	56,99
2008	145.597	181.042	2.327	6.152	335.117	54,02
2009	139.232	181.893	2.631	3.410	327.166	55,60
2010	122.967	178.691	2.239	727	304.624	58,66
2011	106.143	183.183	1.772	4	291.103	62,93
2012	99.200	182.461	1.621	4	283.286	64,41
2013	95.045	184.168	1.363	16	280.592	65,64
2014	91.585	192.267	1.845	4	285.701	67,30
2015	90.853	194.928	1.364	0	287.145	67,88
2016	87.585	198.568	1.577	0	287.731	69,01
2017	86.325	202.065	1.737	0	290.127	69,65
2018	84.061	206.800	937	0	291.798	70,87
2019	81.477	211.403	724	0	293.604	72,00
2020	79.338	211.804	730	0	291.872	72,57
2021	77.976	211.827	907	0	290.711	72,87
2022 (E)	74.812	204.245	980	0	280.037	72,94
% Variació						
2006/2022	-41,70	25,47	-66,63		-5,85	
2010/2022	-39,16	14,30	-56,23		-8,07	
2015/2022	-17,66	4,78	-28,15		-2,48	

Font: MAPA. Enquesta sobre superfícies i Rendiments de Cultius (ESYRCE)

E: Estimació pròpia a partir de les dades de camp de ESYRCE.

Cal destacar, el fort augment de la superfície de reg localitzat en els últims 17 anys (+25,47%) i el significat descens de la de reg per gravetat (-41,70%).

Des de 2015 a 2022 la superfície de reg localitzat s'ha incrementat un 4,78% i la superfície regada per gravetat ha disminuït un 17,66%.

4. REGADIU INTENSIU A LA COMUNITAT VALENCIANA

Seguint la caracterització del regadiu intensiu que han vingut estudiant els professors Alfredo Morales Gil, Jorge Olcina Cantos i Antonio M. Rico Amorós, de la Universitat d'Alacant, José Antonio Gómez-Limón, de la Universitat de Còrdova i acollint-nos a la tipologia que estableix el professor Juan Haba Piqueras, del departament de geografia de la Universitat de València en l'obra en el "[Atles temàtic de la Comunitat Valenciana](#)" (2022), s'estimarà a continuació la variació produïda en els primers 20 anys del segle XXI en la composició del regadiu valencià.

En 2000, en iniciar-se el segle XXI, quan el regadiu valencià suposava el 44,33% de les terres de cultiu, el regadiu intensiu representava el 87,34% de la superfície total del regadiu valencià, alguna cosa més que la xifra estimada pels professors de la Universitat d'Alacant un any abans, com es pot apreciar en el quadre 4.

CUADRE 4. DISTRIBUCIÓ TERRES DE CULTIUS 2000 (HECTÁREAS)

2000	TOTAL SUP. CULTIU (A)	REGADIU (B)	% B/A	REGADIU INTENSIU (C)	% C/B	REGADIU EXTENSIU (D)	% D/B
ALICANTE	274.554	131.190	47,78	95.168	72,54	36.022	27,46
CASTELLÓN	183.530	59.223	32,27	56.285	95,04	2.938	4,96
VALENCIA	368.344	175.983	47,78	168.568	95,79	7.415	4,21
C. VALENCIANA	826.428	366.396	44,33	320.021	87,34	46.375	12,66

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe del Sector Agrari Valencià 2000.

L'anàlisi es repeteix per a l'any 2020. En aquest interval de temps la superfície de regadiu valencià en relació amb el total de la superfície de terres de cultiu ha augmentat. Si en 2000 el 44,33% de les terres de cultiu eren de regadiu, en 2020, aqueix percentatge s'incrementa fins a arribar al 51,67%.

En aquest període de temps, el percentatge del regadiu intensiu baixa del 87,34% en 2000 al 81,01% en 2020. A conseqüència d'això es conclou que les terres amb regadiu extensiu han incrementat el seu pes, tant en nombres absoluts, en passar de les 46.375 hectàrees de l'any 2000 a les 64.241 hectàrees de 2020, segons s'aprecia en el quadre 5.

CUADRE 5. DISTRIBUCIÓ TERRES DE CULTIUS 2020 (HECTÁREAS)

2020	TOTAL SUP. CULTIU (A)	REGADIU (B)	% B/A	REGADIU INTENSIU (C)	% C/B	REGADIU EXTENSIU (D)	% D/B
ALICANTE	173.387	99.935	57,64	73.784	73,83	26.151	26,17
CASTELLÓN	140.570	50.097	35,64	44.074	87,98	6.023	12,02
VALENCIA	340.812	188.316	55,26	156.250	82,97	32.066	17,03
C. VALENCIANA	654.769	338.348	51,67	274.107	81,01	64.241	18,99

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe del Sector Agrari Valencià 2020.

De 2000 a 2020 el regadiu intensiu a la Comunitat Valenciana ha disminuït un 14,35% mentre que el regadiu extensiu s'ha incrementat un 38,52%. No obstant això, el percentatge de regadiu intensiu és molt superior al del regadiu extensiu.

En els quadres 6 i 7 es detalla la superfície per grups de cultius, diferenciant entre secà i regadiu i, dins d'aquest, entre regadiu intensiu i regadiu extensiu a la Comunitat Valenciana en els anys 2000 i 2020.

QUADRE 6. DISTRIBUCIÓ DE LA TERRA PER GRUPS DE CULTIUS EN LA CV 2000 (HECTÀREES)

2000	TOTAL SUP. CULTIU	SECÀ	REGADIU	REGADIU INTENSIU	REGADIU EXTENSIU
CEREALS GRA EXCP. ARRÒS	30.803	24.060	6.743	-	6.743
ARRÒS (CORFA)	14.741	-	14.741	14.741	-
LLEGUMINOSSES GRA	4.742	3.695	1.047	-	1.047
TUBERCLES C. HUMÀ	5.526	500	5.026	5.026	-
CULTIUS INDUSTRIALS	2.679	1.504	1.175	-	1.175
PLANTES I FLORS	1.036	-	1.036	1.036	-
CULTIUS FERRATGERS	18.965	16.525	2.440	-	2.440
HORTALISSES	28.362	614	27.748	27.748	-
CITRICS	191.437	-	191.437	191.437	-
FRUITES FRESQUES NO CÍTRIQUES	33.017	12.165	20.852	20.852	-
FRUITS SECS	120.224	109.046	11.178	-	11.178
VINYA RAÏM VINIFICACIÓ	74.599	69.294	5.305	-	5.305
VINYA RAÏM DE TAULA	11.878	2.592	9.286	9.286	-
OLIVAR	97.602	87.392	10.210	-	10.210
ALTRES C. LLENYOSOS	37.497	36.311	1.186	-	1.186
VIVERS	3.254	815	2.439	2.439	-
GUARETS I ALTRES TERRES	150.066	95.519	54.547	47.456	7.091
TOTAL	826.428	460.032	366.396	320.021	46.375

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe del Sector Agrari Valencià 2000.

QUADRE 7. DISTRIBUCIÓ DE LA TERRA PER GRUPS DE CULTIUS EN LA CV 2020 (HECTÀREES)

2020	TOTAL SUP. CULTIU	SECÀ	REGADIU	REGADIU INTENSIU	REGADIU EXTENSIU
CEREALS GRA EXCP. ARRÒS	26.632	22.941	3.691	-	3.691
ARRÒS (CORFA)	15.447	-	15.447	15.447	-
LLEGUMINOSSES GRA	989	748	241	-	241
TUBERCLES C. HUMÀ	3.720	102	3.618	3.618	-
CULTIUS INDUSTRIALS	1.399	1.028	371	-	371
PLANTES I FLORS	1.858	-	1.858	1.858	-
CULTIUS FERRATGERS	3.079	1.556	1.523	-	1.523
HORTALISSES	23.044	198	22.846	22.846	-
CITRICS	159.098	-	159.098	159.098	-
FRUITES FRESQUES NO CÍTRIQUES	36.358	3.796	32.562	32.562	-
FRUITS SECS	95.740	80.301	15.439	-	15.439
VINYA RAÏM VINIFICACIÓ	57.882	36.319	21.563	-	21.563
VINYA RAÏM DE TAULA	5.494	258	5.236	5.236	-
OLIVAR	93.953	79.784	14.169	-	14.169
ALTRES C. LLENYOSOS	18.510	18.180	330	-	330
VIVERS	4.083	116	3.967	3.967	-
GUARETS I ALTRES TERRES	107.483	71.094	36.389	29.475	6.914
TOTAL	654.769	316.421	338.348	274.107	64.241

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe del Sector Agrari Valencià 2020.

S'ha produït, en el transcurs d'aquests 20 anys, d'una banda, una disminució de la superfície de cultius de regadiu extensiu, centrat en els cultius herbacis (cereals,

cultius industrials, lleguminoses i cultius farratgers de 5.579 hectàrees, mentre que, d'una altra banda, en els cultius llenyosos, tradicionalment de secà, vinya, ametler i olivar han experimentat un creixement les parcel·les que s'han posat en reg, que considerem cultiu de reg expansiu, amb un increment de més de 23.445 hectàrees.

5. ESTIMACIÓ DE LA CONTRIBUCIÓ ECONÒMICA DEL REGADIU

En aquest apartat, s'estimarà la contribució tant macroeconòmica com microeconòmica del regadiu per a l'any 2020, últim any en què es disposa de dades definitives dels Comptes Econòmics de l'Agricultura.

a) Contribució macroeconòmica

En el quadre 8, es plasma, per a l'any 2020 en la Comunitat Valenciana, la valoració econòmica per grups de cultius (a preus bàsics), segons es cultiven en secà o regadiu i, si és el cas, regadiu intensiu.

CUADRO 8. VALORACIÓ ECONÒMICA PER GRUP DE CULTIUS I ÚS DE L'AIGUA EN 2020 EN LA CV

	VALOR PRODUCCIÓ VEGETAL (milions d'euros)			
	VALOR Pb SECÀ	VALOR Pb REGADIU	VALOR Pb REGADIU INTENSIU	TOTAL VALOR GRUP DE CULTIUS
CEREALS GRA EXCP. ARRÒS	11,06	1,78	-	12,84
ARRÒS (CORFA)	-	42,18	42,18	42,18
LLEGUMINOSES GRA	0,20	0,07	-	0,27
TUBERCLES C. HUMÀ	0,97	34,38	34,38	35,35
CULTIUS INDUSTRIALS	4,03	1,46	-	5,49
PLANTES I FLORS	51,39	343,90	285,43	395,28
CULTIUS FERRATGERS	2,36	2,31	-	4,67
HORTALISSES	3,59	413,80	413,80	417,39
CITRICS	-	1.247,94	1.247,94	1.247,94
FRUITES FRESQUES NO CÍTRIQUES	24,86	213,22	213,22	238,07
FRUITS SECS	21,94	4,22	-	26,16
VINYA RAÏM VINIFICACIÓ	64,21	38,12	-	102,33
VINYA RAÏM DE TAULA	3,87	78,57	78,57	82,44
OLIVAR	42,09	7,47	-	49,57
ALTRES C. LLENYOSOS	7,68	0,14	-	7,81
VIVERS	2,51	85,95	85,95	88,46
TOTAL	240,76	2.515,50	2.401,47	2.756,25
% PRODUCCIÓ VEGETAL	8,73	91,27	87,13	100,00
VALOR PER HECTÀREA (€/HA)	981,37	8.330,59	9.816,67	5.036,22

Font: Elaboració pròpia a partir del ISAV i els Comptes Econòmics de l'Agricultura 2020.

Com s'observa en el quadre anterior, el regadiu, malgrat que suposa només la meitat de les terres de cultiu, contribueix amb el 91,27% del total del valor de la producció vegetal. El regadiu intensiu aporta el 95,47% del valor econòmic del cultiu regadiu i el 87,13% del total del valor de la producció vegetal.

El valor econòmic en termes de producció vegetal del regadiu intensiu suposa un total de 2.401,47 milions d'euros. D'aquest import econòmic, el 51,97% correspon als cítrics, el 17,00% a les hortalisses, el 11,89% a les plantes i flors (flors, plantes ornamentals i plantacions), el 8,88% les fruites fresques no cítriques, el 3,58% als vivers, el 3,27% a la vinya de raïm de taula, el 1,76% a l'arròs i el 1,43% als tubercles (creïlla, moniato i xufa).

Si extrapolem aquests resultats a la contribució del regadiu a l'economia valenciana, i tenint en compte el recent informe "[El Sistema Agroalimentari de la Comunitat Valenciana](#)" (2023), es pot estimar que la contribució, hui dia, del regadiu dins del Sistema Agroalimentari a l'economia valenciana suposa el 7,88% del VAB pb i el 9,63% de l'ús de la Comunitat Valenciana, molt superior a la sola contribució al sector de la producció primària (1,57% del VAB pb i el 1,63% de l'ocupació)

Aquestes xifres assenyalen com de notable és el regadiu per al conjunt de l'economia valenciana, i posen en relleu els importants efectes d'arrossegament del sector sobre la resta de l'economia.

b) Contribució microeconòmica

Es pot complementar l'anàlisi de l'apartat anterior realitzant una aproximació als comptes dels empresaris agrícoles.

Com s'aprecia en el quadre 9, de mitjana, en 2020, últim any amb dades definitives disponibles dels Comptes Econòmics de l'Agricultura per a la Comunitat Valenciana, una hectàrea de regadiu genera un valor de 8.330,59 euros que representa 8,5 vegades el valor que genera una hectàrea de cultiu de secà, 981,37 euros. Al mateix temps una hectàrea de regadiu intensiu produeix, de mitjana un valor de 9.816,67 euros, la qual cosa representa 1,2 vegades més que les de regadiu total.

6. VOLUM D'AIGUA DE REG UTILITZAT EN LES EXPLOTACIONS AGRÀRIES

En aquesta apartat s'analitza la informació subministrada per l'Enquesta sobre l'ús de l'aigua en el sector agrari que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Fins a 2016 l'INE va publicar aquesta informació anualment i al juliol de 2020 va publicar les últimes dades relatives a 2018.

En el quadre 9 s'observa l'evolució del volum d'aigua de reg localitzat utilitzat per les explotacions agràries per tècnica de reg de 2000 a 2018 (últim any disponible). Aquest volum és estimat i correspon al total d'aigua emprada en les parcel·les en el reg de les superfícies cultivades, no considerant-se l'eficiència d'aplicació de les tècniques de reg. Per tant, conceptualment, les estimacions de l'enquesta dels volums d'aigua emprats no poden assimilar-se a la demanda d'aigua dels cultius.

En 2018 es van utilitzar 1.337 milions de metres cúbics d'aigua en les explotacions agràries de la Comunitat Valenciana, el 51,18% van correspondre a reg per gravetat i el 48,30% a reg localitzat.

A causa de l'increment de la superfície en la qual s'ha implantat el reg localitzat exposat en l'apartat anterior, el volum d'aigua per a reg localitzat utilitzat en les explotacions agràries ha augmentat un 133,03% en 18 anys (2000-2018).

D'altra banda, en el quadre 10 es mostra l'evolució de volum disponible per a reg segons el seu origen. La major part de l'aigua disponible per a reg procedeix d'aigües superficials (59,50% l'any 2018).

7. ESTIMACIÓ DEL CONSUM D'AIGUA DE REG PER HECTÀREA REGADA

A partir de les dades de volum d'aigua de reg utilitzada per les explotacions agràries i de la superfície regada per tipus de reg, analitzats respectivament en els apartats 6 i 3 d'aquest informe, es realitza l'estimació del consum d'aigua de reg que es mostra en el quadre 11, amb les consideracions expressades en els apartats esmentats.

El consum estimat d'aigua per a reg de la mitjana dels últims tres anys en què es disposa de dades (2016-2018) ascendeix a 4.420 m³/hectàrea, un 9,12% inferior a l'estimat en el trienni 2006-2008 (4.864 m³/hectàrea).

Aquestes dades confirmen que el consum d'aigua per hectàrea és molt menor utilitzant reg localitzat que reg per gravetat. Així, el consum d'aigua per reg localitzat de la mitjana dels anys 2016-2018 ha sigut aproximadament el quaranta per cent del consum d'aigua per reg per gravetat (-39,75%). En aquest trienni, el consum mitjà d'aigua de reg va ser de 7.694 m³/hectàrea en reg per gravetat i de 3.059 m³/hectàrea en reg localitzat.

QUADRE 9. EVOLUCIÓ DEL VOLUM D'AIGUA DE REG UTILITZAT PER LES EXPLOTACIONS AGRÀRIES PER TÈCNICA DE REG

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2018	2000/2018	2010/2018	2018/2016
	Milers de m ³																		% Variació		
TOTAL REG	1.985.956	1.912.291	1.853.550	1.829.861	1.746.408	1.602.224	1.547.102	1.514.996	1.509.509	1.451.046	1.447.492	1.241.425	1.169.453	1.038.620	1.343.012	1.218.034	1.234.802	1.337.413	-32,66	-7,60	8,31
Gravetat	1.707.713	1.638.015	1.665.371	1.607.964	1.130.688	789.583	831.841	691.378	768.130	780.491	790.169	699.806	577.711	454.866	663.300	581.730	636.118	684.513	-59,92	-13,37	7,61
Goteig	277.181	242.033	132.787	177.988	463.276	781.077	700.726	808.349	725.981	651.423	644.129	535.658	587.065	579.219	665.400	634.008	593.940	645.914	133,03	0,28	8,75
Aspersió	1.062	32.243	55.392	43.909	152.444	31.564	14.535	15.269	15.398	19.132	13.194	5.961	4.677	4.535	14.312	2.296	4.744	6.986	557,82	-47,05	47,26
	% volum per tècnica de reg																				
Gravetat	85,99	85,66	89,85	87,87	64,74	49,28	53,77	45,64	50,89	53,79	54,59	56,37	49,40	43,80	49,39	47,76	51,52	51,18			
Goteig	13,96	12,66	7,16	9,73	26,53	48,75	45,29	53,36	48,09	44,89	44,50	43,15	50,20	55,77	49,55	52,05	48,10	48,30			
Aspersió	0,05	1,69	2,99	2,40	8,73	1,97	0,94	1,01	1,02	1,32	0,91	0,48	0,40	0,44	1,07	0,19	0,38	0,52			

Font: INE. Enquesta sobre l'ús de l'aigua en el sector agrari.

QUADRE 10. EVOLUCIÓ DEL VOLUM DISPONIBLE D'AIGUA PER A REG PER ORIGEN

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2018	2000/2018	2010/2018	2018/2016
	Miles de m ³																		% Variació		
TOTAL	2.391.062	2.455.308	2.002.655	2.133.295	1.996.521	1.837.637	1.679.986	1.562.002	1.618.148	2.045.822	1.764.793	1.676.440	1.726.130	1.485.625	2.375.421	2.050.481	2.078.700	1.650.121	-30,99	-6,50	-20,62
Aigües superficials	2.201.994	1.852.260	1.770.627	1.974.329	1.737.799	1.487.375	1.288.236	1.044.820	1.131.845	1.448.301	1.331.262	1.238.180	1.054.029	896.223	1.482.421	1.273.349	1.274.243	981.822	-55,41	-26,25	-22,95
Aigües subterrànies	129.115	321.340	127.581	132.180	117.909	282.355	300.186	451.727	422.803	488.701	336.080	355.720	574.358	483.528	745.750	649.850	656.869	557.741	331,97	65,95	-15,09
Altres recursos hídrics	59.953	281.708	104.447	26.786	140.813	67.907	91.564	65.455	63.500	108.820	97.451	82.540	97.743	105.874	147.250	127.282	147.588	110.558	84,41	13,45	-25,09
	% volum disponible per l'origen de l'aigua																				
Aigües superficials	92,09	75,44	88,41	92,55	87,04	80,94	76,68	66,89	69,95	70,79	75,43	73,86	61,06	60,33	62,41	62,10	61,30	59,50			
Aigües subterrànies	5,40	13,09	6,37	6,20	5,91	15,37	17,87	28,92	26,13	23,89	19,04	21,22	33,27	32,55	31,39	31,69	31,60	33,80			
Altres recursos hídrics	2,51	11,47	5,22	1,26	7,05	3,70	5,45	4,19	3,92	5,32	5,52	4,92	5,66	7,13	6,20	6,21	7,10	6,70			

Font: INE. Enquesta sobre l'ús de l'aigua en el sector agrari.

QUADRE 11. EVOLUCIÓ DEL CONSUM D'AIGUA DE REG UTILITZAT PER LES EXPLOTACIONS AGRÀRIES PER SUPERFÍCIE REGADA

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2018	Mitjana 2006-2008	Mitjana 2016-2018	Mitjana 2016-2018/Mitjana 2006-2008
	Volum d'aigua de reg utilitzat per les explotacions agràries (milers de m ³)												% Variació		
TOTAL REG	1.547.102	1.514.996	1.509.509	1.451.046	1.447.492	1.241.425	1.169.453	1.038.620	1.343.012	1.218.034	1.234.802	1.337.413	1.523.869	1.286.108	-15,60
Gravetat	831.841	691.378	768.130	780.491	790.169	699.806	577.711	454.866	663.300	581.730	636.118	684.513	763.783	660.316	-13,55
Goteig	700.726	808.349	725.981	651.423	644.129	535.658	587.065	579.219	665.400	634.008	593.940	645.914	745.019	619.927	-16,79
Aspersió i altres	14.535	15.269	15.398	19.132	13.194	5.961	4.677	4.535	14.312	2.296	4.744	6.986	15.067	5.865	-61,07
	Superfície regada segons ESYRCE (hectàrees)												% Variació		
TOTAL REG	297.440	307.400	335.117	327.166	304.624	291.103	283.286	280.592	285.701	287.145	290.141	291.798	313.319	290.970	-7,13
Gravetat	128.325	121.258	145.597	139.232	122.967	106.143	99.200	95.045	91.585	90.853	87.585	84.061	131.727	85.823	-34,85
Goteig	162.781	175.184	181.042	181.893	178.691	183.183	182.461	184.168	192.267	194.928	198.568	206.800	173.002	202.684	17,16
Aspersió i altres	6.334	10.958	8.478	6.041	2.966	1.777	1.625	1.379	1.849	1.364	1.577	937	8.590	1.257	-85,37
	Consum d'aigua per hectàrea regada (m ³ /hectàrea)												% Variació		
TOTAL REG	5.201	4.928	4.504	4.435	4.752	4.265	4.128	3.702	4.701	4.242	4.256	4.583	4.864	4.420	-9,12
Gravetat	6.482	5.702	5.276	5.606	6.426	6.593	5.824	4.786	7.242	6.403	7.263	8.143	5.798	7.694	32,69
Goteig	4.305	4.614	4.010	3.581	3.605	2.924	3.217	3.145	3.461	3.253	2.991	3.123	4.306	3.059	-28,98
Aspersió i altres	2.295	1.393	1.816	3.167	4.448	3.355	2.879	3.288	7.741	1.683	3.008	7.456	1.754	4.666	166,00

Font: Elaboració pròpia en base a Enquesta sobre l'ús de l'aigua en el sector agrari (INE) i Enquesta sobre superfícies i Rendiments de Cultius (MAPA)